

SERVICIUL COOPERARE INSTITUTIONALA

Tel/fax +40 257 281 719

Nr...../.....

Actualitate Nr.91-Tratatul de la Lisabona intră în vigoare de la 1 decembrie 2009

La data de 13 decembrie 2007 liderii UE au semnat Tratatul de la Lisabona, punând capăt astfel numeroaselor negocieri legate de problemele instituționale. Tratatul de la Lisabona modifică prezentele tratate ale UE și ale CE, fără a le înlocui. Tratatul va acorda Uniunii un program-cadru legal, instrumente și mijloace necesare pentru a preîntâmpina viitoarele provocări și pentru a putea răspunde cererii cetățenilor.

1.O Europă mai democratică și mai transparentă, cu un rol bine definit în Parlamentul European și în parlamentele naționale, mai multe oportunități pentru cetățeni și o informare mai bună despre cei care muncesc la nivel european și național.

- Un rol consolidat pentru Parlamentul European: Parlamentul European, votat direct de cetățenii EU, va face să apară noi puteri asupra legislației europene, asupra acordurilor internaționale și a bugetelor UE. În special, sporirea rolului procedurii de co-decizie în elaborarea politicilor, va asigura Parlamentului European același nivel cu cel al Consiliului, va reprezenta Statele Membre pentru cea mai mare parte a legislației Europene.
- O mai mare implicare a parlamentelor naționale: parlamentele naționale vor avea mai multe oportunități de implicare în activitatea UE, mulțumită unor mecanisme noi de monitorizare a implicării Uniunii, acolo unde se pot obține rezultate mai bune la nivel european (subsidiaritate). Împreună cu rolul consolidat al Parlamentului European, aceasta va consolida democrația și va intensifica legitimitatea în funcționarea Uniunii.
- O voce mai puternică a cetățenilor: datorită inițiativei acestora, un milion de cetățeni din anumite State Membre vor avea posibilitatea să ceară Comisiei noi propuneri de politici.
- Relația dintre Statele Membre și Uniunea Europeană va deveni mai clară prin categorisirea competențelor.
- Retragera din Uniune: Tratatul de la Lisabona vorbește explicit pentru prima dată despre posibilitatea retragerii Statelor Membre din Uniune.

2. O Europă mai eficientă, cu metode de lucru și reguli de votare simplificate, raționalizate și instituții moderne pentru o UE formată din 27 de membri și o capacitate îmbunătățită de acțiune în domeniile de prioritate majore ale Uniunii de astăzi.

- Proceduri eficiente de luare a deciziilor: procedurile de vot cu majoritate calificată în Consiliu vor fi extinse către noi zone ale politicilor pentru a face procedeul de luare a deciziilor mai rapid și mai eficient. Începând cu anul 2014 calculul majorității calificate se va baza pe dubla majoritate a Statelor Membre și a oamenilor, reprezentând astfel dubla legitimitate a Uniunii. O majoritate dublă se va obține când o hotărâre va fi luată de 55% din Statele Membre reprezentând 65 % din populația Uniunii.

- Un program cadru mult mai stabil și mai eficient: Tratatul de la Lisabona creează funcția de Președinte al Consiliului European, ales pentru o perioadă de doi ani și jumătate, introduce o legătură directă între alegerea Președintelui Comisiei și rezultatele alegerilor Europene, asigură noi modalități de formare a viitoarei componente a Parlamentului European și a unei Comisii mai mici și include reguli mai clare de cooperare consolidată și dispoziții financiare.

- Îmbunătățirea calității vieții europenilor: Tratatul de la Lisabona îmbunătățește abilitatea UE de a acționa în mai multe domenii de politici prioritare Uniunii și cetățenilor săi. Acesta este cazul pentru domeniile politice cum sunt libertatea, securitatea și justiția, combaterea terorismului sau combaterea delictelor. Se referă de asemenea și la alte domenii care includ politici energetice, de sănătate publică, protecție civilă, schimbare climatică, servicii de interes general, cercetare, spațiu, coeziune teritorială, politică comercială, ajutor umanitar, sport, turism și cooperare administrativă.

3. O Europă a drepturilor și a valorilor, a libertăților, a solidarității și a securității, promovează valorile UE, introducând Carta Drepturilor Fundamentale în legislația europeană primară, promovând mecanisme noi de solidaritate și asigurând o mai bună protecție a cetățenilor Europei.

- Valorile democratice: Tratatul de la Lisabona detaliază și întărește valorile și obiectivele pe care este clădită Uniunea. Aceste valori au drept scop să servească ca o referință pentru cetățenii europeni și pentru a demonstra ce are de oferit Europa partenerilor săi din întreaga lume.

- Drepturile cetățenilor și Carta Drepturilor Fundamentale: Tratatul de la Lisabona păstrează drepturile existente în timp ce introduce altele noi. Garantează drepturile și principiile stabilite în Carta Drepturilor Fundamentale și dă dispozițiilor sale o forță juridică obligatorie. Aceasta se referă la drepturile civile, politice, economice și sociale.

- Libertatea cetățenilor europeni: Tratatul de la Lisabona conservă și consolidează cele „patru libertăți” și libertatea politică, economică și socială a cetățenilor Europei.

- Solidaritate între Statele Membre: Tratatul de la Lisabona asigură faptul că Uniunea și Statele Membre acționează în comun în spiritul solidarității în cazul în care un Stat Membru este subiectul unui atac terorist sau victima unei calamități naturale sau făcute de mâna omului. Solidaritatea din domeniul energiei este de asemenea accentuată.

- Securitate crescută pentru toată lumea: Uniunea va căpăta o capacitate extinsă de a acționa asupra libertății, securității și justiției, fapt care va aduce avantaje directe Uniunii în abilitatea sa de a lupta cu delictul și terorismul. Dispoziții noi asupra protecției civile, ajutorului umanitar și a sănătății publice, dispoziții care au ca scop stimularea abilității Uniunii de a răspunde amenințărilor referitoare la securitatea cetățenilor europeni.

4. Rolul de actor al Europei pe scena globală va fi obținut prin unirea instrumentelor de politică externă ale Europei în dezvoltarea și deciderea politicilor noi. Tratatul de la Lisabona va acorda Europei o voce clară în relațiile cu partenerii din întreaga lume. Va intensifica puterea economică, umanitară, politică și diplomatică a Europei și va promova interesele și valorile europene în lumea întreagă, respectând interesele afacerilor externe ale Statelor Membre.

- Un nou reprezentant al Uniunii pentru Afacerile Externe și Politicile de Securitate, de asemenea și vicepreședinte al Comisiei, va spori impactul, coerența și vizibilitatea acțiunilor externe ale UE.
- Un Nou Serviciu European de Acțiune Externă va conferi sprijin Reprezentantului Oficial.
- Un unic reprezentant legal al Uniunii va consolida puterea de negociere a Uniunii, făcând-o mai eficientă pe scena mondială și un partener mult mai vizibil pentru țările terțe și organizațiile internaționale.
- Progresul în Securitatea Europeană și în Politica de Apărare va asigura condiții speciale de luare a deciziilor și va ușura procedurile de cooperare consolidată între grupurile mai mici ale Statelor Membre.

Sursa: http://europa.eu/lisbon_treaty/glance/index_en.htm

Salutări cordiale din parte echipei IRE
(Institutul Regiunilor Europene).